

กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี
สังกัดกรุงเทพมหานคร
Academic Management Strategies of School Administrators of
Watchongnonsee School under the Bangkok
Metropolitan Administration

ประภา บุญรักษ์, ธดา สิทธิธาดา

Prapa Boonrak, Thada Siththada

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Educational Administration, Graduate School Suan Sunandha Rajabhat University

E-mail: s65561802030@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร และ 2) เสนอแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 3) ครูผู้สอน 4) เจ้าหน้าที่ในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 51 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการนิเทศการสอน รองลงมาคือค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อัตโนมัติ ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม

2. แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อัตโนมัติ ผู้บริหารต้องประชุม เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา 2) ด้านการวัดผลประเมินผล ผู้บริหารควรวางแผนวัดผลประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละปี การศึกษาและพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ทันสมัยในรูปแบบที่หลากหลาย 3) ด้านการ

ได้รับบทความ: 29 กุมภาพันธ์ 2567; แก้ไขบทความ: 13 มีนาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 14 มีนาคม 2567

Received: February 29, 2024; Revised: March 13, 2024; Accepted: March 14, 2024

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารร่วมมือกับทุกฝ่ายกำหนดทิศทางของหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียน ผู้บริหารควรอบรมให้ความรู้ในเรื่องการผลิตสื่อวัตกรรมการเรียนที่ทันสมัยให้แก่ครูเพื่อจัดทำสื่อได้ตรงตามวัตถุประสงค์ 5) ด้านการนิเทศการสอน ผู้บริหารควรแนะนำครูตามสภาพจริง เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ: กลยุทธ์, การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The purpose of this research were: to 1) study the level of academic management strategies employed by the administrators of Watchongnonsee School under the Bangkok Metropolitan Administration, and 2) propose ways to develop these strategies. The population for this research comprised 1) school administrators, 2) assistant directors of the educational institution, 3) teaching staff, and 4) other school personnel for the academic year 2023, totaling 51 individuals. 5 key informants. The research tools employed were questionnaires and interviews. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation, while qualitative data were analyzed through content analysis.

The research results found that:

1. The level of academic management strategies employed by the administrators of Watchongnonsee School, Bangkok, was overall high. When considering individual aspects, the highest mean score was found in the area of instructional supervision, followed by other areas with high scores including curriculum development, assessment and evaluation, and learning process development, in that order. The lowest mean score was in the development of innovative media.

2. The proposed strategies for developing academic management at Watchongnonsee School involve five aspects: 1) In learning process development, management personnel must hold a meeting to develop a learning plan that aligns with the school's objectives. 2) For assessment and evaluation, administrators should plan yearly student assessments and develop modern, diverse evaluation tools. 3) In curriculum development, administrators cooperate with all departments to set the direction of the school curriculum to be consistent with the context of the school. 4) For the development of innovative media, administrators should train teachers in producing modern media that meets

educational objectives. 5) In instructional supervision, administrators should offer realistic guidance and support to teachers, collaborating to solve problems and enhance the learning process.

Keywords: Strategies, Academic Management, School Administrator

1. บทนำ

ปัจจุบันโลกได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในด้านเทคโนโลยี สังคม เศรษฐกิจ ท่ามกลางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปมาก ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลให้ทุกภาคส่วนรวมถึงสถานศึกษาต้องปรับตัวปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิต ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาต้องพยายามปรับเปลี่ยนและดำเนินนโยบายให้เท่าทันกระแส ความเปลี่ยนแปลงเพื่อรับมือกับสถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน

นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการเพื่อการยกระดับคุณภาพการศึกษานั้น สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ผู้สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียนและจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ในรูปแบบ Active Learning, STEM Education, Coding ฯลฯ และกระบวนการส่งต่อในระดับที่สูงขึ้น มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลฐานสมรรถนะ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแห่งอนาคต พร้อมทั้งส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน Soft Power ให้กับผู้เรียน พัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567: 2)

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาจึงต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขเพื่อยกระดับการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายการศึกษา ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารงานด้านวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจึงถือว่าเป็นเรื่องที่มีความท้าทายต่อความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง (เกศรา ตุ่มคำ, 2562: 1) โดยเฉพาะการวางแผนกลยุทธ์ในงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ของการบริหารงานวิชาการจึงเป็นสิ่งสำคัญ อย่างไรก็ตามการบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (อนุวัฒน์

จองเดิน, 2560: 4) ผู้บริหารต้องรู้จักประยุกต์หลักการและแนวคิดของการบริหารเชิงกลยุทธ์ไปใช้ในการบริหารจะช่วยให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ นำพาองค์กรดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้อง ดำเนินงานด้วยการวางแผน มีกลวิธีการบริหารที่หลากหลายเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และ บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร ซึ่งการกำหนดแนวทางและทิศทางในการดำเนินงานนั้น จำเป็น จะต้องวิเคราะห์และประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก องค์กรเพื่อกำหนดวิธีการทำงานเพิ่มเติมจากเดิม หรือที่เรียกว่า “กลยุทธ์” เพื่อเป็นแนวทาง ขององค์กรที่จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้สูงสุด ด้วยความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่อง นนทรี สังกัดสำนักงานเขตยานนาวากรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องได้นำแนวทางกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ได้ศึกษานี้ไปปรับใช้เป็น แนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนางานบริหาร วิชาการของโรงเรียนอย่างยั่งยืนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่อง นนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัด กรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 51 คน ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 2 คน 3) ครูผู้สอน 33 คน 4) เจ้าหน้าที่ในสถานศึกษา 15 คน จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรของสถานศึกษา

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 แบบ ได้แก่

1. แบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทางสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ แบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 ด้าน ด้านละ 8 ข้อรวม 40 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้รวม 2) ด้านการวัดผลประเมินผล 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม 5) ด้านการนิเทศการสอน

2. แบบสัมภาษณ์ 1 ฉบับ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีข้อคำถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร นำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมทุกด้านเพื่อนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีประเด็น ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้รวม 2) ด้านการวัดผลประเมินผล 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม 5) ด้านการนิเทศการสอน และหาคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความตรงตามเนื้อหา (IOC) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ตามวิธีของ Cronbach โดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร และเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 51 คน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรของสถานศึกษา

2) ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มประชากรด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ด้วยโปรแกรม google form และสร้าง QR Code ของแบบสอบถามแนบส่งผ่านระบบของโรงเรียน จากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ สรุปผล ตามขั้นตอนของการวิจัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

1) ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาถึงผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ตามที่กำหนดไว้

2) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองและสรุปรวบรวมความคิดเห็นเมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยจะสรุปอีกครั้งซึ่งหากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีกครั้งและบันทึกการสัมภาษณ์ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ ตัวแปรเชิงคุณภาพ คือ ค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) พร้อมนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร จากการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายด้านและภาพรวม

3. นำเสนอแนวทางการพัฒนาการกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำผลสรุปจากการวิเคราะห์แบบสอบถามกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ไปสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพิ่มเติมในทุกด้านกับผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 5 คน โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

4. สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังนี้

4.1 ระดับกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการนิเทศการสอน รองลงมาเป็นค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม

4.2 แนวทางการพัฒนาการกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้ ผู้บริหารต้องมีการบริหารงานวิชาการด้วยกลยุทธ์ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยมีการประชุมวางแผนพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยมีแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับนโยบายทุกระดับครอบคลุมภารกิจหลักของสถานศึกษาโดยร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทบพทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา พร้อมทั้งให้ความรู้แก่ครูผู้สอน เพื่อนำมาปรับใช้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับบริบทและเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและตรงตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และช่วยพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการประสานความร่วมมือในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน เพิ่มประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนช่วยให้ระบบการทำงานคล่องตัวขึ้นเพิ่มประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

2. ด้านการวัดผลประเมินผล ดังนี้ ผู้บริหารต้องวางแผนวัดผลประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา เพื่อวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลเพราะผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ผู้บริหารพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวัดผลและประเมินผลที่ทันสมัยในรูปแบบที่หลากหลาย นำข้อมูลการวัดผลและประเมินผลของผู้เรียนมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อน และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดทิศทางของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรเกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ นำไปสู่คุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมs ดังนี้ ผู้บริหารต้องริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนการนำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตรงตามที่หลักสูตรกำหนด ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาการจัดทำสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำสื่อได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เพื่อให้ครูและนักเรียนสามารถใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา บรรลุตามวัตถุประสงค์มีการติดตามประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการรายงานผลและนำไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. ด้านการนิเทศการสอน ดังนี้ ผู้บริหารต้องวางแผนกลยุทธ์การนิเทศการสอน เพื่อเป็นการช่วยเหลือ แนะนำส่งเสริม ครูผู้สอน เป็นการร่วมกันแก้ปัญหาพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับและประเภทของการศึกษา ผู้บริหารจึงควรจัดดำเนินการเพื่อช่วยเหลือครูให้มีความสามารถในการ

ปรับปรุงพัฒนาเทคนิคการสอนการทำงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคาดหวังไว้ อันจะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูก้าวทันโลกที่กำลังเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 ระดับกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการนิเทศการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียน ได้เล็งเห็นว่า ผู้บริหารต้องริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาส่งเสริมสนับสนุนการนำสื่อวัตกรรมการเรียนและเทคโนโลยีให้ทันสมัยสามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ตรงตามที่หลักสูตรกำหนดเพื่อให้จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ จิราธิรัตน์ กระจำนง (2562: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสภาพการบริหารงาน วิชาการทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อเรียงตามอันดับพบว่า อันดับที่ 1 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน อันดับที่ 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อันดับที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อันดับที่ 4 ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ อันดับที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา อันดับที่ 6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ 2) ผลการพัฒนากลยุทธ์งานวิชาการทั้ง 6 ด้าน พบว่าสามารถนำมาพัฒนาเป็นกลยุทธ์ได้ด้านละ 3 กลยุทธ์ รวมทั้งหมด 18 กลยุทธ์

5.2 ผลของการศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ 2) ด้านการวัดผลประเมินผล 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียน 5) ด้านการนิเทศการสอน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร มีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารต้องมีการบริหารงานวิชาการด้วยกลยุทธ์ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยมีการประชุมวางแผนพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ ครอบคลุมภารกิจหลักของสถานศึกษาโดยร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทบทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา พร้อมทั้งให้ความรู้แก่ครูผู้สอน เพื่อนำมาปรับใช้พัฒนาแผนการ

จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทและเป้าหมายที่สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Smith (2006: Abstract) ที่กล่าวว่า การจะทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูงต้องส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธีให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดวางแผนการอบรม จัดโครงการให้ครูได้สลับเปลี่ยนกันเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการณ์สอน การประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงานของครู

2. ด้านการวัดผลประเมินผล จากผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร มีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารควรมีการวางแผนวัดผลประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลเพราะผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ผู้บริหารพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวัดผลและประเมินผลที่ทันสมัยในรูปแบบที่หลากหลาย นำข้อมูลการวัดผลและประเมินผลของผู้เรียนมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ (2563: บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด รวม 6 ด้าน 32 กลยุทธ์ประกอบด้วย ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5 กลยุทธ์ด้านการนิเทศการศึกษา 5 กลยุทธ์ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 6 กลยุทธ์ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 5 กลยุทธ์ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 4 กลยุทธ์ และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 7 กลยุทธ์

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร มีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนในการกำหนดทิศทางของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรเกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ นำไปสู่คุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ อนุวัฒน์ จองเดิน (2560: บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ประกอบด้วย 6 ด้าน 21 กลยุทธ์ ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล

และเทียบโอนผลการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม จากผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร มีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารต้อง ริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาส่งเสริมสนับสนุนการนำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ ในการจัดการเรียนรู้ตรงตามหลักสูตรกำหนด ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรเข้ารับการ อบรมเพื่อพัฒนาการจัดทำสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อการจัดกระบวนการ เรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำสื่อได้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีการรายงานผลและ นำไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ พรหมมน พินทุสมิต (2560: บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติงานด้านการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี มีระดับการบริหารงานวิชาการเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมากกว่าการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานีใน 4 ด้าน โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการบริหาร ซึ่งมีระดับการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

5. ด้านการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร มีแนวทางดังนี้ ผู้บริหารต้องวางแผน กลยุทธ์การนิเทศการสอน เพื่อเป็นการช่วยเหลือ แนะนำส่งเสริม ครูผู้สอน เป็นการร่วมกัน แก้ปัญหาพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ เกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคาดหวังไว้ อันจะทำให้การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ของครูก้าวทันโลกที่กำลังเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจวรรณ กสิผล (2565: 109) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาอำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับได้แก่ โรงเรียนมี การประเมินผลนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ รองลงมาได้แก่ โรงเรียนจัดระบบการนิเทศงาน วิชาการไว้อย่างชัดเจนรองลงมาได้แก่โรงเรียนจัดทำโครงการนิเทศ ภายในโรงเรียนใน แผนปฏิบัติ การประจำปี ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่โรงเรียน จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายในกับโรงเรียนอื่น ๆ

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรนำแนว ทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัด กรุงเทพมหานคร ที่ควรพัฒนา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

2) ด้านการวัดผลประเมินผล 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม 5) ด้านการนิเทศการสอน ไปกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

โรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรนำแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ไปสู่การ ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการประชุมวางแผน ให้ความรู้แก่ ครูผู้สอน เพื่อนำมาปรับใช้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับ บริบทและเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน

2. ด้านการวัดผลประเมินผล ควรวางแผนวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวัดผลและประเมินผลที่ทันสมัยใน รูปแบบที่หลากหลาย

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดทิศทางของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และบริบทของ สถานศึกษา

4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ควรมีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยให้แก่ครูผู้สอนเพื่อจัดทำสื่อได้ตรงตามวัตถุประสงค์

5. ด้านการนิเทศการสอน ควรแนะนำส่งเสริมครูผู้สอนตามสภาพจริง เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้

6.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัย กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตอื่นๆ ในสถานศึกษาและกลุ่มเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อกลยุทธ์การ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานครทั้งหมด

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ควรมีการศึกษาวิจัยทักษะผู้บริหารที่มีผลต่อการพัฒนากลยุทธ์การ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนากลยุทธ์การ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ผลจากการทำวิจัยทำให้ได้กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ด้านการนิเทศการสอน และแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดช่องนนทรี สังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). **นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**. เข้าถึงได้จาก <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/> (สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2567).
- เกศรา ตุ่มคำ. (2562). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA. **สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จิรารัตน์ กระจ่างดี. (2562). การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอบางบาล จังหวัดแม่ฮ่องสอน. **สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เบญจวรรณ กสิผล. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง. **สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกริก.
- พรพรรณ พินทุสมิต. (2560). การปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ. (2563). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนุวัฒน์ จองเดิน. (2560). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Smith, David. (2006). **Exploring Innovation**. Berkshire: McGraw-Hill Education.